Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

26. září 2024*

„Kasační opravný prostředek – Státní podpory – Režim podpory provedený Spolkovou republikou Německo ve prospěch velkých spotřebitelů elektřiny – Osvobození od síťových poplatků v období 2012–2013 – Rozhodnutí, kterým se režim podpory prohlašuje za neslučitelný s vnitřním trhem – Žaloba na neplatnost – Lhůta k podání žaloby – Přípustnost – Článek 107 odst. 1 SFEU – Pojem ‚státní podpora' – Státní prostředky – Parafiskální daň nebo jiné povinné odvody"

Ve spojených věcech C-794/21 P a C-800/21 P,

jejichž předmětem jsou dva kasační opravné prostředky podle článku 56 Statutu Soudního dvora Evropské unie podané první dne 16. prosince 2021 a druhý dne 17. prosince 2021,

Spolková republika Německo, zástupci: J. Möller a R. Kanitz, jako zmocněnci,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka) ve věci C-794/21 P,

další účastnice řízení:

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, se sídlem v Drážďanech (Německo),

Infineon Technologies AG, se sídlem v Neubibergu (Německo),

zástupci: L. Assmann a M. Peiffer, Rechtsanwälte,

žalobkyně v prvním stupni,

Evropská komise, zástupci: K. Herrmann, C. Kovács a T. Maxian Rusche, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

a

Infineon Technologies AG, se sídlem v Neubibergu,

Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, se sídlem v Drážďanech,

zástupci: L. Assmann a M. Peiffer, Rechtsanwälte,

* Jednací jazyk: němčina.

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky) ve věci C-800/21 P,

další účastnice řízení:

Evropská komise, zástupci: K. Herrmann, C. Kovács a T. Maxian Rusche, jako zmocněnci, ve spolupráci s: H. Heinrich, Rechtsanwalt,

žalovaná v prvním stupni,

Spolková republika Německo, zástupci: J. Möller a R. Kanitz, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení: K. Jürimäe (zpravodajka), předsedkyně senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce třetího senátu, N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec, soudci,

generální advokátka: L. Medina,

za soudní kancelář: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. června 2023,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 9. listopadu 2023,

vydává tento

Rozsudek

1 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-794/21 P se Spolková republika Německo domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 6. října 2021, Infineon Technologies Dresden a Infineon Technologies v. Komise (T-233/19 a T-234/19, EU:T:2021:647; dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl žaloby společnosti Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG a společnosti Infineon Technologies AG (dále společně jen „společnosti Infineon“) na zrušení rozhodnutí Komise (EU) 2019/56 ze dne 28. května 2018 o režimu podpory SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN) zavedené Německem pro spotřebitele základního zatížení podle § 19 StromNEV (Úř. věst. 2019, L 14, s. 1) (dále jen „sporné rozhodnutí“).

2 Kasačním opravným prostředkem ve věci C-800/21 P se zrušení napadeného rozsudku domáhají společnosti Infineon.

3 Vedlejšími kasačními opravnými prostředky ve věcech C-794/21 P a C-800/21 P se zrušení napadeného rozsudku domáhá i Evropská komise.

Právní rámec

4 V bodě 39 odůvodnění nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 [SFEU] (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9), se uvádí:

„V zájmu transparentnosti a právní jistoty je vhodné podávat veřejnosti informace o rozhodnutích Komise při současném zachování zásady, že rozhodnutí v případech státní podpory jsou určena dotyčným členským státům. Je tedy vhodné zveřejnit všechna rozhodnutí, která by mohla mít vliv na zájmy zúčastněných stran, buď v plném znění, nebo ve formě výtahu nebo vytvořením kopií takových rozhodnutí přístupných zúčastněným stranám, pokud rozhodnutí nebyla zveřejněna nebo nebyla zveřejněna v úplném znění.“

5 Článek 1 písm. h) tohoto nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

[…]

h) ‚zúčastněnou stranou‘ se rozumí kterýkoliv členský stát, osoba, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemce podpory, konkurenční podniky a profesní sdružení.“

6 Článek 32 uvedeného nařízení, nadepsaný „Zveřejňování rozhodnutí“, v odstavci 3 stanoví:

„Komise zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* rozhodnutí přijatá podle čl. 8 odst. 1 a 2 a článku 9.“

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

7 Skutečnosti předcházející sporu, jak jsou vylíčeny v bodech 1 až 22 napadeného rozsudku, lze shrnout následujícím způsobem.

K dotčeným právním a regulačním opatřením

K systému síťových poplatků před zavedením sporných opatření

8 Ustanovení § 21 Energiewirtschaftsgesetz (zákon o energetice), ve znění Gesetz zur Neuregelung energiewirtschaftsrechtlicher Vorschriften (zákon, kterým se mění předpisy v oblasti energetiky) ze dne 26. července 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1554), avšak před změnami provedenými Gesetz zur Weiterentwicklung des Strommarktes (zákon o dalším vývoji trhu s elektřinou) ze dne 26. července 2016 (BGBl. 2016 I, s. 1786) (dále jen „EnWG 2011“), mimo jiné stanovil, že síťové poplatky musí být přiměřené, nediskriminační, transparentní a musí být založeny na nákladech na účinné provozování systému zásobování energiemi.

9 Ustanovení § 24 EnWG 2011 zmocňovalo německou spolkovou vládu, aby nařízením stanovila podrobná pravidla pro určení obecné metodiky výpočtu síťových poplatků a určila, ve kterých případech atypického používání sítě lze schválit nebo zakázat individuální síťové poplatky a za jakých podmínek tak může regulační orgán učinit.

10 Ustanovení § 17 Stromnetzentgeltverordnung (nařízení spolkové vlády o síťových poplatcích za elektřinu) ze dne 25. července 2005 (BGBl. 2005 I, s. 2225, dále jen „StromNEV 2005“) stanoví způsob výpočtu, který mají provozovatelé sítí použít pro účely stanovení obecných poplatků. Výpočet se provádí ve dvou krocích, v nichž se nejprve určí jednotlivé složky ročních nákladů všech sítí a posléze se vypočítají obecné poplatky celkových ročních nákladů sítí.

11 Při stanovování obecných poplatků se zohledňují tyto dvě složky: zaprvé „funkce současnosti“, která vyjadřuje pravděpodobnost, že spotřeba elektřiny určitého jednotlivého uživatele sítě přispívá k ročnímu špičkovému zatížení předmětné sítě, a zadruhé maximální úroveň příjmů každého provozovatele, kterou stanovuje Bundesnetzagentur (Spolková agentura pro sítě, Německo) (dále jen „BNetzA“) na základě referenčního srovnání s ostatními provozovateli sítí tak, aby náklady vyplývající z neefektivnosti nebylo možné získat zpět prostřednictvím síťových poplatků.

12 Ustanovení § 19 StromNEV 2005 stanoví individuální poplatky pro kategorie uživatelů, jejichž profily spotřeby a zatížení jsou velmi odlišné od profilů jiných uživatelů (tzv. „atypičtí uživatelé“). U těchto poplatků se v souladu se zásadou, podle které síťové poplatky zohledňují síťové náklady, přihlíží k tomu, jak atypičtí uživatelé přispívají ke snižování těchto nákladů nebo předcházení jejich zvyšování.

13 V tomto ohledu zavádí § 19 odst. 2 StromNEV 2005 individuální poplatky pro následující dvě kategorie atypických uživatelů:

– uživatele, jejichž roční špičkové zatížení se může významně odchylovat od současného ročního špičkového zatížení všech ostatních uživatelů sítě připojených k téže síti, tj. uživatele, kteří systematicky spotřebovávají elektřinu mimo špičku (dále jen „spotřebitelé mimo špičku“), a

– uživatele s roční spotřebou elektřiny, která dosahuje nejméně 7 000 hodin používání a přesahuje 10 gigawatthodin (dále jen „spotřebitelé základního zatížení“).

14 StromNEV 2005 ve znění před změnou provedenou EnWG 2011 stanovilo, že na spotřebitele mimo špičku a na spotřebitele základního zatížení se vztahují individuální poplatky vypočítané podle „metodiky fyzické cesty“, kterou vypracovala BNetzA. Tato metodika zohledňovala síťové náklady způsobené spotřebiteli mimo špičku a spotřebiteli základního zatížení s minimálním poplatkem rovnajícím se 20 % zveřejněných obecných poplatků (dále jen „minimální poplatek“). Tento minimální poplatek zaručoval příspěvek za správu sítě, ke které byli tito spotřebitelé připojeni, pokud individuální poplatky stanovené podle metodiky fyzické cesty byly nižší než tento minimální poplatek, či dokonce takřka nulové.

Ke sporným opatřením

15 V souladu s § 19 odst. 2 druhou a třetí větou StromNEV 2005 ve znění EnWG 2011 byly od 1. ledna 2011, data retroaktivní účinnosti tohoto ustanovení, individuální poplatky spotřebitelů základního zatížení zrušeny a nahradilo je úplné osvobození od síťových poplatků (dále jen „sporné osvobození“) udělované povolením příslušného regulačního orgánu, a sice BNetzA nebo regulačního orgánu dotyčné spolkové země. Náklady na uvedené osvobození nesli provozovatelé přenosové, resp. distribuční soustavy, v závislosti na úrovni sítě, ke které byli příjemci připojeni.

16 Podle § 19 odst. 2 věty šesté a sedmé StromNEV 2005, ve znění EnWG 2011 byli provozovatelé přenosové soustavy povinni nahradit provozovatelům distribuční soustavy ztrátu příjmu vyplývající ze sporného osvobození a vyrovnat si mezi sebou náklady způsobené tímto osvobozením prostřednictvím finančního vyrovnání v souladu s § 9 Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz (zákon o kombinované výrobě tepla a elektřiny) ze dne 19. března 2002 (BGBl. 2002 I, s. 1092), takže každý nesl stejnou finanční zátěž stanovenou podle množství elektřiny, kterou dodával konečným spotřebitelům připojeným k síti.

17 Od roku 2012 byl rozhodnutím BNetzA ze dne 14. prosince 2011 (BK8-11-024) (dále jen „rozhodnutí BNetzA z roku 2011“) zaveden mechanismus financování. Podle tohoto mechanismu provozovatelé distribuční soustavy vybírali od konečných spotřebitelů nebo dodavatelů elektřiny příplatek (dále jen „sporný příplatek“), jehož výše byla převáděna provozovatelům přenosové soustavy za účelem kompenzace ztráty příjmů způsobené sporným osvobozením.

18 Výše sporného příplatku byla stanovována každý rok předem provozovateli přenosové soustavy na základě metodiky stanovené BNetzA. Částku pro rok 2012, první rok používání mechanismu, stanovila přímo BNetzA.

19 Tato ustanovení neplatila pro náklady na sporné osvobození za rok 2011, takže ztráty spojené s tímto osvobozením v tomto roce museli nést jednotliví provozovatelé přenosové či distribuční soustavy.

K systému síťových poplatků po přijetí sporných opatření

20 V průběhu správního řízení, které vedlo k přijetí sporného rozhodnutí, bylo sporné osvobození nejprve prohlášeno za neplatné soudními rozhodnutími Oberlandesgericht Düsseldorf (Vrchní zemský soud v Düsseldorfu, Německo) ze dne 8. května 2013 a Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) ze dne 6. října 2015. Následně, s účinností ode dne 1. ledna 2014, bylo zrušeno StromNEV 2005, ve znění Verordnung zur Änderung von Verordnungen auf dem Gebiet des Energiewirtschaftsrechts (nařízení spolkové vlády, kterým se mění několik nařízení v oblasti energetiky) ze dne 14. srpna 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3250) (dále jen „StromNEV 2013“). StromNEV 2013 do budoucna znovu zavedlo individuální poplatky vypočtené podle metodiky fyzické cesty s tím, že namísto minimálního poplatku uplatnilo paušální poplatky ve výši 10, 15 a 20 % obecných poplatků, v závislosti na spotřebě elektřiny (7 000, 7 500 a 8 000 hodin využívání sítě ročně).

21 StromNEV 2013 zavedlo přechodný režim, platný od 22. srpna 2013 a se zpětnou účinností použitelný na spotřebitele základního zatížení, kteří dosud nevyužili sporné osvobození v letech 2012 a 2013. Namísto individuálních poplatků vypočtených podle metodiky fyzické cesty a minimálního poplatku tento režim stanovil uplatňování paušálních poplatků výlučně ve vztahu k těmto spotřebitelům.

Ke správnímu řízení a spornému rozhodnutí

22 V návaznosti na několik stížností zveřejnila Komise dne 4. května 2013 rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU ve věci režimu podpory, jehož základem jsou sporná opatření (Úř. věst. 2013, C 128, s. 43).

23 Na závěr řízení, v jehož průběhu Spolková republika Německo a další zúčastněné strany předložily připomínky, přijala Komise dne 28. května 2018 sporné rozhodnutí.

24 V tomto rozhodnutí Komise konstatovala, že Spolková republika Německo v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 protiprávně poskytla státní podporu ve formě sporného osvobození.

25 Konkrétně Komise dospěla k závěru, že výše státních podpor odpovídá síťovým nákladům způsobeným v letech 2012 a 2013 spotřebiteli základního zatížení osvobozenými od síťových poplatků nebo, pokud byly tyto náklady nižší než minimální síťový poplatek, minimálnímu poplatku.

26 Komise dále uvedla, že dotčené podpory jsou neslučitelné s vnitřním trhem, protože nespadají pod žádnou z výjimek stanovených v čl. 107 odst. 2 a 3 SFEU a nelze je považovat za slučitelné s vnitřním trhem ani z žádného jiného důvodu.

27 Komise proto rozhodla takto:

– sporné osvobození představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU v rozsahu, v němž byli spotřebitelé základního zatížení osvobozeni od úhrady síťových poplatků odpovídajících síťovým nákladům způsobeným těmito spotřebiteli, případně pokud tyto síťové náklady byly nižší než minimální síťové poplatky, od úhrady těchto poplatků;

– Spolková republika Německo provedla dotčenou státní podporu protiprávně porušením čl. 108 odst. 3 SFEU a tato podpora je neslučitelná s vnitřním trhem;

– jednotlivá podpora poskytnutá v rámci dotčeného režimu nepředstavuje státní podporu, pokud v době svého poskytnutí splňovala podmínky stanovení v nařízení o podporách „de minimis“ přijatém na základě článku 2 nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků [107] a [108 SFEU] na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. 1998, L 142, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 312), a

– Spolková republika Německo získá zpět od příjemců podporu neslučitelnou s vnitřním trhem poskytnutou v rámci dotčeného režimu podpory, včetně úroků, a zruší s účinkem ode dne přijetí sporného rozhodnutí všechny neprovedené platby na základě tohoto režimu.

Žaloby k Tribunálu a napadený rozsudek

28 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 9. dubna 2019 podaly společnosti Infineon každá svou žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí.

29 Rozhodnutím předsedy šestého senátu Tribunálu ze dne 15. května 2019 byly věci T-233/19 a T-234/19 spojeny.

30 Rozhodnutím předsedy šestého senátu Tribunálu ze dne 30. srpna 2019 bylo povoleno vedlejší účastenství Spolkové republiky Německo na podporu návrhových žádání společností Infineon, jak tento členský stát navrhoval.

31 Na podporu žalob vznesly společnosti Infineon jediný žalobní důvod vycházející z neexistence státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, neboť sporné osvobození nebylo financováno ze státních prostředků.

32 Tribunál v napadeném rozsudku shledal, že žaloby jsou přípustné, a zamítl tento žalobní důvod, potažmo obě žaloby na neplatnost v celém rozsahu.

Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastnic řízení

33 Kasačním opravným prostředkem podaným ve věci C-794/21 P Spolková republika Německo navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž byla žaloba na neplatnost zamítnuta jako neopodstatněná;

– zrušil sporné rozhodnutí a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení před Tribunálem i před Soudním dvorem.

34 Společnosti Infineon navrhují, aby Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku ve věci C-794/21 P vyhověl.

35 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek ve věci C-794/21 P zamítl a uložil Spolkové republice Německo náhradu nákladů řízení.

36 Kasačním opravným prostředkem podaným ve věci C-800/21 P společnosti Infineon navrhují, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek;

– zrušil sporné rozhodnutí nebo, podpůrně, vrátil věc Tribunálu a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení před Tribunálem i před Soudním dvorem.

37 Spolková republika Německo navrhuje, aby Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku ve věci C-800/21 P vyhověl a uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

38 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek ve věci C-800/21 P zamítl a uložil společnostem Infineon náhradu nákladů řízení.

39 Vedlejšími kasačními opravnými prostředky podanými ve věcech C-794/21 P a C-800/21 P Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek;

– odmítl žaloby na neplatnost ve věcech T-233/19 a T-234/19 jako nepřípustné;

– ve věci C-794/21 P uložil Spolkové republice Německo náhradu nákladů řízení před Soudním dvorem a společnostem Infineon náhradu nákladů řízení před Tribunálem a

– ve věci C-800/21 P uložil společnostem Infineon náhradu nákladů řízení před Soudním dvorem i Tribunálem.

40 Společnosti Infineon a Spolková republika Německo navrhují, aby Soudní dvůr vedlejší kasační opravné prostředky zamítl a Komisi uložil náhradu nákladů řízení.

41 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 18. dubna 2023 byly věci C-794/21 P a C-800/21 P spojeny pro účely ústní části řízení a rozsudku.

K vedlejším kasačním opravným prostředkům

42 Cílem vedlejších kasačních opravných prostředků podaných Komisí je zpochybnit přípustnost žaloby, přičemž otázka přípustnosti předchází meritorním otázkám vzneseným v hlavních kasačních opravných prostředcích. Nejprve je tedy třeba projednat vedlejší kasační opravné prostředky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. prosince 2020, Changmao Biochemical Engineering v. Distillerie Bonollo a další, C-461/18 P, EU:C:2020:979, bod 43).

43 Na podporu vedlejších kasačních opravných prostředků uplatňuje Komise dva důvody.

K prvnímu důvodu vedlejších kasačních opravných prostředků

Argumentace účastnic řízení

44 V rámci prvního důvodu vzneseného na podporu vedlejších kasačních opravných prostředků Komise vytýká Tribunálu, že se v bodech 37 až 44 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když použil široký výklad pojmu „vyhlášení“ ve smyslu čl. 263 šestého pododstavce SFEU. Tribunál měl totiž nesprávně za to, že tomuto pojmu odpovídá každé vyhlášení v Úředním věstníku bez ohledu na to, zda je takové vyhlášení podmínkou vstupu dotyčného aktu v platnost, jak stanoví článek 297 SFEU, a zda je stanoveno samotnou Smlouvou.

45 V první řadě je výklad Tribunálu v rozporu s judikaturou Soudního dvora vyplývající z rozsudku ze dne 17. května 2017, Portugalsko v. Komise (C-339/16 P, EU:C:2017:384, body 34 až 40), jakož i z usnesení ze dne 31. ledna 2019, Iordăchescu v. Parlament a další (C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 22), a ze dne 5. září 2019, Fryč v. Komise (C-230/19 P, EU:C:2019:685, bod 15). Podle názoru Komise Soudní dvůr v této judikatuře zavedl paralelu mezi čl. 263 šestým pododstavcem SFEU a článkem 297 SFEU v tom smyslu, že vyhlášení dotyčného aktu představuje počátek lhůty pro podání žaloby jen tehdy, když je podmínkou vstupu tohoto aktu v platnost a když je stanoveno samotnou Smlouvou.

46 Tento závěr podle ní potvrzuje doslovný, kontextuální a teleologický výklad čl. 263 šestého pododstavce SFEU.

47 Ke znění tohoto ustanovení Komise uvádí, že s výjimkou německé verze jsou pojmy „vyhlášení“ a „oznámení“ použity v čl. 263 šestém pododstavci SFEU i v článku 297 SFEU, což dokládá, že mezi oběma ustanoveními existuje paralela.

48 K duchu a účelu článku 263 šestého pododstavce SFEU uvádí, že lhůty pro podání žaloby stanovené v tomto ustanovení jsou součástí cíle právní jistoty. Kdyby měl akt v úmyslu napadnout jednotlivec, měl by tak učinit v zásadě ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy mu bylo oznámeno konečné znění obsahu daného aktu. Naproti tomu u aktů s obecnou působností, které nemají adresáty, je tímto dnem den jejich vyhlášení v Úředním věstníku. U aktů, v nichž je jejich adresát uveden, je tímto dnem den jejich oznámení tomuto adresátovi. Jen výjimečně a podpůrně může u aktu, jenž nemá být vyhlášen ani oznámen, být dnem zahajujícím běh lhůty pro podání žaloby den, kdy se o něm dotyčná osoba dozvěděla. Paralela mezi čl. 263 šestým pododstavcem SFEU a článkem 297 SFEU tak zajišťuje, že pozdější vyhlášení aktu v Úředním věstníku pro informaci nevede k prodloužení lhůty pro podání žaloby, potažmo k právní nejistotě.

49 Ve druhé řadě zveřejnění rozhodnutí Komise ukončit formální vyšetřovací řízení v Úředním věstníku nelze považovat za „vyhlášení“ ve smyslu čl. 297 odst. 2 druhého pododstavce SFEU. Nepředstavuje tedy počátek běhu lhůty pro podání žaloby.

50 Toto rozhodnutí je totiž určeno dotyčnému členskému státu a oznámeno je jen jemu. Podle čl. 297 odst. 2 třetího pododstavce SFEU nabývá účinků tímto oznámením, a nikoli zveřejněním v Úředním věstníku, jehož cílem je jen informovat veřejnost, včetně příjemců podpory, od kterých by měl dotyčný členský stát získat tuto podporu zpět ještě před zveřejněním rozhodnutí. Kromě toho uvedené zveřejnění vyplývá nikoli ze Smlouvy o FEU, nýbrž z článku 32 nařízení 2015/1589 vykládaného ve spojení s bodem 39 jeho odůvodnění. Za těchto podmínek je pro určení počátku lhůty pro podání žaloby, kterou má podnik-příjemce k napadení rozhodnutí o ukončení formálního vyšetřovacího řízení, třeba vycházet z toho, kdy se o tomto rozhodnutí skutečně dozvěděl. Jen v případě, že se dotyčný o daném aktu prokazatelně nedozví dříve, bude na základě právní fikce za datum, kdy se o něm skutečně dozvěděl, považován den jeho zveřejnění v Úředním věstníku.

51 Ve třetí řadě vznáší Komise řadu argumentů, které podle ní podporují její výklad čl. 263 šestého pododstavce SFEU.

52 Zaprvé s oporou v systematice tohoto ustanovení tvrdí, že vyhlášení a oznámení aktu jsou si rovnocenné a seznámení se s ním je událostí podpůrnou ve vztahu k prvním dvěma. Tento vztah subsidiarity je výkladem, který podal Tribunál, narušen, protože kdyby zveřejnění ve smyslu článku 32 nařízení 2015/1589 bylo rovnocenné vyhlášení ve smyslu čl. 297 odst. 1 SFEU, musela by lhůta pro podání žaloby začít běžet, a to i ve vztahu k dotyčnému členskému státu navzdory oznámení, dnem tohoto zveřejnění.

53 Zadruhé má Komise za to, že výklad podaný Tribunálem vede k nerovnosti zbraní mezi podniky, od nichž je podpora získávána zpět, a jejich konkurenty, kteří podporu neobdrželi. Zatímco první skupina podniků zpravidla obdrží od dotyčného členského státu kopii rozhodnutí, druhá skupina podniků bude muset vyčkat zveřejnění rozhodnutí v Úředním věstníku podle článku 32 nařízení 2015/1589, takže skutečné lhůty pro podání žaloby budou pro tyto podniky odlišné. Takový výklad by vedl i k nerovnosti mezi Komisí a podniky, od kterých musí být podpora získána zpět. Komise má totiž na přípravu žalobní odpovědi dva měsíce, kdežto podniky by v důsledku takového výkladu disponovaly delší dobou na přípravu žaloby.

54 Zatřetí Tribunál vycházel z nesprávného výkladu rozsudku ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada (C-122/95, EU:C:1998:94). Na rozdíl od sporného rozhodnutí totiž v rozhodnutí dotčeném ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, nebyl určen žádný adresát.

55 Začtvrté bod 39 napadeného rozsudku, ve kterém Tribunál uvedl, že společnosti Infineon mohly subjektivně očekávat zveřejnění sporného rozhodnutí v Úředním věstníku, je v rozporu s kogentní povahou lhůt pro podání žaloby.

56 Spolková republika Německo a společnosti Infineon namítají, že první důvod vedlejších kasačních opravných prostředků není opodstatněný.

Závěry Soudního dvora

57 V rámci prvního důvodu vedlejších kasačních opravných prostředků Komise zpochybňuje opodstatněnost závěrů Tribunálu uvedených v bodech 37 až 44 napadeného rozsudku. Má za to, že na rozdíl od toho, co Tribunál v těchto bodech rozhodl, lhůta pro podání žaloby na neplatnost sporného rozhodnutí v případě společností Infineon neběžela ode dne zveřejnění uvedeného rozhodnutí v Úředním věstníku, nýbrž ode dne, kdy se tyto společnosti o tomto rozhodnutí skutečně dozvěděly.

58 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že Tribunál v bodech 37 až 44 napadeného rozsudku zamítl námitku nepřípustnosti vznesenou Komisí a vycházející z údajně opožděného podání žaloby na neplatnost sporného rozhodnutí společnostmi Infineon.

59 Z bodů 37 až 39 tohoto rozsudku vykládaných společně vyplývá, že Tribunál měl za to, že lhůta pro podání žaloby začala v projednávaných věcech běžet ode dne zveřejnění sporného rozhodnutí v Úředním věstníku, ke kterému došlo dne 16. ledna 2019, a shledal, že tato lhůta byla dodržena.

60 Na podporu tohoto závěru Tribunál v bodě 38 napadeného rozsudku připomenul, že kritérium data seznámení se s aktem jakožto počátku lhůty pro podání žaloby je ve vztahu ke kritériím data vyhlášení či zveřejnění aktu nebo data jeho oznámení kritériem podpůrným. Zároveň v bodě 39 téhož rozsudku zdůraznil, že zveřejnění sporného rozhodnutí nebylo podmínkou pro to, aby nabylo účinku, a v Úředním věstníku bylo zveřejněno na základě čl. 32 odst. 3 nařízení 2015/1589, takže společnosti Infineon mohly legitimně očekávat, že toto rozhodnutí bude zveřejněno.

61 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle čl. 263 šestého pododstavce SFEU „[ž]aloby uvedené v tomto článku musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl“.

62 Z formulace tohoto ustanovení, zejména z výrazů „podle okolností“ a „nebo“, jasně vyplývá, že počátek lhůty pro podání žaloby se určuje v závislosti na dotčené situaci a že tři kritéria, na jejichž základě může tato lhůta začít běžet, jsou hierarchicky seřazena.

63 Lhůta pro podání žaloby na neplatnost tedy začíná běžet primárně od vyhlášení či zveřejnění aktu nebo ode dne jeho oznámení žalobci. Tato dvě kritéria jsou si v rámci systematiky citovaného ustanovení rovnocenná v tom smyslu, že žádné z těchto kritérií není ve vztahu ke druhému podpůrné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2017, Portugalsko v. Komise, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 38).

64 Naproti tomu kritérium data seznámení se s aktem jakožto počátku lhůty pro podání žaloby má, jak správně podotkl Tribunál v bodě 38 napadeného rozsudku, podpůrnou povahu ve vztahu ke kritériím data vyhlášení či zveřejnění aktu nebo data jeho oznámení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada, C-122/95, EU:C:1998:94, bod 35), což ostatně není v projednávaných věcech zpochybňováno.

65 V projednávaných věcech bylo sporné rozhodnutí, kterým bylo ukončeno formální vyšetřovací řízení týkající se státní podpory, určené, podle údajů v něm obsažených, dotyčnému členskému státu, a sice Spolkové republice Německo, a bylo tomu členskému státu oznámeno v souladu s čl. 297 odst. 2 třetím pododstavcem SFEU. Zároveň bylo toto rozhodnutí na základě čl. 32 odst. 3 nařízení 2015/1589 zveřejněno v Úředním věstníku.

66 V takovém případě z judikatury Soudního dvora vyplývá, že adresátovi aktu, jemuž měl být akt oznámen, a sice dotyčnému členskému státu, začíná lhůta pro podání žaloby na neplatnost běžet ode dne tohoto oznámení, a to i když je tento akt také zveřejněn v Úředním věstníku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2017, Portugalsko v. Komise, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 37).

67 Naproti tomu z doslovného, teleologického a kontextuálního výkladu čl. 263 šestého pododstavce SFEU ve spojení s judikaturou Soudního dvora vyplývá, že ostatním zúčastněným stranám, jako jsou společnosti Infineon, začíná lhůta pro podání žaloby na neplatnost běžet ode dne zveřejnění aktu v Úředním věstníku, a to i tehdy, kdy základem pro takové zveřejnění není čl. 297 odst. 2 druhý pododstavec SFEU, nýbrž ustanovení sekundárního práva, jako je čl. 32 odst. 3 nařízení 2015/1589.

68 Zaprvé je totiž třeba konstatovat, že znění čl. 263 šestého pododstavce SFEU odkazuje na „vyhl[ašová]ní“ či zveřejňování aktů obecně (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2013, PPG a SNF v. ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, bod 31). Ve formulaci tohoto ustanovení není uvedený pojem spojen s žádnou konkrétní podmínkou, zejména co do právního základu publikační povinnosti

69 V této souvislosti je pravda, jak tvrdí Komise, že Soudní dvůr zejména rozhodl, že pojem „vyhlášení“ ve smyslu čl. 263 šestého pododstavce SFEU označuje takové vyhlášení či zveřejnění v Úředním věstníku, které je podmínkou pro vstup aktu v platnost a je stanoveno Smlouvou o FEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2017, Portugalsko v. Komise, C-339/16 P, EU:C:2017:384, bod 36; usnesení ze dne 31. ledna 2019, Iordăchescu v. Parlament a další, C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 22, a ze dne 5. září 2019, Fryč v. Komise, C-230/19 P, EU:C:2019:685, bod 15).

70 Z toho ovšem nelze, ačkoli má Komise opačný názor, vyvodit, že by se pojem „vyhlášení“ ve smyslu čl. 263 šestého pododstavce SFEU omezoval jen na tento případ.

71 Judikaturu citovanou v bodě 69 tohoto rozsudku nelze totiž vykládat izolovaně, protože je součástí judikatury Soudního dvora vykládající pojem „vyhlášení“ ve smyslu čl. 263 šestého pododstavce SFEU široce. Pod tento pojem tak spadá, vedle případu uvedeného v bodě 69 výše, i zveřejnění napadeného aktu v Úředním věstníku, jehož základem je nikoli povinnost uložená Smlouvou, nýbrž buď ustálená praxe orgánů Evropské unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada, C-122/95, EU:C:1998:94, body 36 a 39), nebo takové ustanovení sekundárního práva, jako je čl. 32 odst. 3 nařízení 2015/1589 (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 25. listopadu 2008, S.A.BA.R. v. Komise, C-501/07 P, EU:C:2008:652, bod 23),

anebo dokonce i zveřejnění na internetových stránkách orgánu, instituce nebo jiného subjektu Unie, pokud je stanoveno sekundárním právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2013, PPG a SNF v. ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, body 30 až 32).

72 Zadruhé k cílům čl. 263 šestého pododstavce SFEU je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury mají lhůty pro podání žaloby stanovené v tomto ustanovení kogentní povahu, takže účastníci řízení ani soud s nimi nemohou disponovat. Byly zavedeny s cílem zachovat právní jistotu tím, že se zamezí neomezenému zpochybňování unijních aktů zakládajících právní účinky, a bránit jakékoli diskriminaci nebo jakémukoli svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. prosince 1967, Muller-Collignon v. Komise, 4/67, EU:C:1967:51, s. 479; ze dne 23. ledna 1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, bod 21; usnesení ze dne 16. listopadu 2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. Komise, C-73/10 P, EU:C:2010:684, bod 52, a ze dne 31. ledna 2019, Iordăchescu v. Parlament a další, C-426/18 P, EU:C:2019:89, bod 21).

73 U takového rozhodnutí, jako je sporné rozhodnutí, kterým se ukončuje formální vyšetřovací řízení týkající se státní podpory, je přitom patrné, že na rozdíl od data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, lze datum zveřejnění aktu v Úředním věstníku v zájmu právní jistoty objektivně a s jistotou doložit ve vztahu ke všem zúčastněným stranám, jimž akt nebyl oznámen. V tomto ohledu je bezvýznamné, že se tyto zúčastněné strany mohly o tomto aktu dozvědět před jeho zveřejněním.

74 To ostatně vysvětluje, proč má v obecné systematice čl. 263 šestého pododstavce SFEU a v zájmu právní jistoty datum vyhlášení či zveřejnění přednost před datem seznámení se s aktem, které je, jak bylo připomenuto v bodě 64 tohoto rozsudku, podpůrným kritériem pro určení počátku lhůty pro podání žaloby. S Komisí, která *de facto* navrhuje obrátit vztah mezi těmito dvěma kritérii uvedenými v čl. 263 šestém pododstavci SFEU, se tedy nelze ztotožnit.

75 Výklad provedený v bodech 67 a 71 tohoto rozsudku navíc může, ačkoli Komise tvrdí opak, zabránit jakékoli diskriminaci nebo jakémukoli svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti, a tím zajistit rovnosti zbraní příjemců státní podpory a konkurenčních podniků. Všem zúčastněným stranám totiž lhůta pro podání žaloby začíná běžet v týž den, a sice v den zveřejnění rozhodnutí v Úředním věstníku. Kromě toho se Komise vzhledem k tomu, že je autorkou takového rozhodnutí a odpovídá za jeho zveřejnění v Úředním věstníku, nemůže platně dovolávat údajné nerovnosti zbraní ve svůj neprospěch.

76 Co se zatřetí kontextu týče, ani struktura Smluv není oporou pro Komisí prosazovanou těsnou paralelu mezi pojmem „vyhlášení“ použitým v čl. 263 šestém pododstavci SFEU a pojmem „vyhlášení“ použitým v čl. 297 odst. 2 druhém pododstavci SFEU. V tomto ohledu postačí totiž konstatovat, že i když jsou tato dvě ustanovení součástí hlavy I části šesté Smlouvy o FEU, předmět jejich úpravy není týž. První ze zmíněných ustanovení je totiž součástí kapitoly 1 věnované orgánům, a konkrétně oddílu 5 věnovaného Soudnímu dvoru Evropské unie, kdežto druhé z nich je součástí kapitoly 2 věnované unijním právním aktům a postupům jejich přijímání.

77 Ze všech těchto důvodů je třeba dospět k závěru, že Tribunál v bodech 37 až 44 napadeného rozsudku správně rozhodl, že lhůta pro podání žaloby začala pro společnosti Infineon běžet dnem zveřejnění sporného rozhodnutí v Úředním věstníku.

78 První důvod vedlejších kasačních opravných prostředků musí proto být jako neopodstatněný zamítnut.

Ke druhému důvodu vedlejších kasačních opravných prostředků

Argumentace účastnic řízení

79 V rámci druhého důvodu vzneseného na podporu vedlejších kasačních opravných prostředků Komise vytýká Tribunálu, že se v bodě 42 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení.

80 Tribunál závěrem vysloveným v tomto bodě, a sice že „nebylo prokázáno, že se v projednávané věci [společnosti Infineon] ‚věrohodně' seznámily s[e sporným] rozhodnutím" před jeho zveřejněním, zkreslil skutkový stav a důkazy. S ohledem na skutečnosti uvedené Komisí před Tribunálem je totiž zjevné, že tyto společnosti se dozvěděly o existenci sporného rozhodnutí před jeho zveřejněním v Úředním věstníku, nejpozději dne 26. září 2018.

81 Spolková republika Německo má za to, že první důvod vedlejších kasačních opravných prostředků není opodstatněný a druhý důvod vedlejších kasačních opravných prostředků je pro účely rozhodnutí o projednávaných kasačních opravných prostředcích irelevantní. Společnosti Infineon považují druhý důvod vedlejších kasačních opravných prostředků za neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

82 Tribunál v bodě 42 napadeného rozsudku poukázal na to, že „v každém případě nebylo prokázáno, že se v projednávané věci [společnosti Infineon] ‚věrohodně' seznámily s[e sporným] rozhodnutím".

83 V této souvislosti výraz „v každém případě" napovídá tomu, že jde o *obiter dictum* napadeného rozsudku. Podle ustálené judikatury přitom argumenty směřující proti doplňujícímu odůvodnění rozhodnutí Tribunálu nemohou vést ke zrušení tohoto rozhodnutí, a jsou tedy irelevantní (rozsudek ze dne 21. prosince 2023, United Parcel Service v. Komise, C-297/22 P, EU:C:2023:1027, bod 55 a citovaná judikatura).

84 Druhý důvod vedlejších kasačních opravných prostředků musí proto být jako irelevantní zamítnut.

85 V důsledku toho je třeba vedlejší kasační opravné prostředky zamítnout v celém rozsahu.

K hlavním kasačním opravným prostředkům

86 Spolková republika Německo, podporovaná společnostmi Infineon, uplatňuje na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-794/21 P jediný důvod, který vychází z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU.

87 Společnosti Infineon uplatňují na podporu kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P dva důvody, z nichž první vychází z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU a druhý ze zkreslení vnitrostátního práva a skutkového stavu. Spolková republika Německo podporuje první důvod kasačního opravného prostředku společností Infineon.

K jedinému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-794/21 P a k prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P

88 V rámci jediného důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-794/21 P Spolková republika Německo a v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P společnosti Infineon vytýkají Tribunálu, že porušil čl. 107 odst. 1 SFEU, neboť dospěl k nesprávnému závěru, že sporné osvobození představuje podporu poskytnutou ze „státních prostředků“ ve smyslu tohoto ustanovení.

89 Jediný důvod kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo je rozčleněn do tří částí, z nichž první se týká právního kritéria umožňujícího posoudit existenci opatření poskytnutého ze „státních prostředků“, druhá existence povinného odvodu a třetí státní kontroly.

90 První důvod kasačního opravného prostředku společností Infineon lze rozčlenit do čtyř výtek, z nichž první tři se v podstatě týkají právního kritéria uvedeného v předchozím bodě a čtvrtý existence povinného odvodu.

K právnímu kritériu umožňujícímu posoudit existenci opatření poskytnutého ze „státních prostředků“

– *Argumentace účastnic řízení*

91 Spolková republika Německo v rámci první části jediného důvodu kasačního opravného prostředku a společnosti Infineon v rámci prvních tří výtek prvního důvodu kasačního opravného prostředku vytýkají Tribunálu, že při posuzování otázky, zda jsou dotčené prostředky státní, uplatnil nesprávné právní kritérium.

92 V první řadě Spolková republika Německo ve svých písemnostech předložených Soudnímu dvoru zpochybnila body 63 až 65 a 77 napadeného rozsudku s tím, že Tribunál měl nesprávně za to, že pro účely určení, zda jsou prostředky státní, jsou existence povinného odvodu k tíži konečných spotřebitelů nebo zákazníků a existence státní kontroly nad finančními prostředky nebo správci těchto prostředků dva prvky, které „tvoří alternativu“, takže stačí ověřit, zda byl sporný příplatek povinným odvodem obdobným k parafiskální dani. Podle navrhovatelek jsou tato kritéria naopak kumulativní, jak vyplývá z judikatury vycházející zejména z rozsudků ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord a další (C-206/06, EU:C:2008:413, body 66, 69, 70, 72 a 75), ze dne 28. března 2019, Německo v. Komise (C-405/16 P, EU:C:2019:268, bod 72), ze dne 15. května 2019, Achema a další (C-706/17, EU:C:2019:407), jakož i ze dne 16. září 2021, FVE Holýšov I a další v. Komise (C-850/19 P, EU:C:2021:740).

93 Podle Spolkové republiky Německo je navíc tento výklad Tribunálu, vycházející z alternativnosti kritérií, v rozporu s body 98 až 110 napadeného rozsudku, v nichž Tribunál zkoumal existenci státní kontroly, přestože již dospěl k závěru, že existuje povinný odvod.

94 Ve druhé řadě tento přístup Tribunálu nemá podle Spolkové republiky Německo oporu ani v článcích 30 a 110 SFEU, které se týkají především zrušení a zákazu protekcionistických opatření.

95 Ve třetí řadě Spolková republika Německo tvrdí, že výklad čl. 107 odst. 1 SFEU, podle kterého je třeba předpokládat, že každé zdanění má státní původ, bez ohledu na cíle sledované tímto ustanovením, je z právního hlediska nesprávný. Tento výklad by vedl k důsledku, se kterým

Smlouvy nepočítají, a sice že by jakákoli regulace tržních cen vedla k využití státních prostředků, a musela by tak být oznámena v souladu s článkem 108 SFEU. Taková regulace přitom spadá do působnosti volného pohybu zboží, a nikoli do působnosti pravidel týkajících se státních podpor.

96 Společnosti Infineon Tribunálu vytýkají, že v bodě 63 napadeného rozsudku nesprávně zohlednil dva hlavní prvky pro posouzení otázky, zda jsou prostředky státní, a sice zaprvé existenci povinného odvodu k tíži konečných spotřebitelů nebo zákazníků a zadruhé státní kontrolu nad správou systému.

97 Na podporu tohoto tvrzení tyto společnosti v první řadě zdůrazňují, že z ustálené judikatury vyplývá, že jen podpora, jejíž financování „stojí stát peníze“, představuje podporu poskytnutou ze „státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Nestačí tedy, aby státním opatřením bylo závazně uloženo použití soukromých prostředků.

98 Ve druhé řadě uvedené společnosti tvrdí, že relevantním kritériem pro odlišení státních prostředků od prostředků soukromých je dostatečně přímá vazba na státní rozpočet. Povinné přerozdělování soukromých prostředků, které by bylo uloženo státními opatřeními, by v případě neexistence takové vazby nemělo spadat pod pojem „státní prostředky“.

99 Ve třetí řadě musí tato vazba být prokázána případ od případu ve světle judikatury Soudního dvora, kterou Tribunál nezohlednil. Podle této judikatury existuje uvedená vazba v případě, že stát využije výsad veřejné moci pro účely výběru povinného příspěvku, například když poplatníkům uvedeného příspěvku přímo stanoví jeho výši zákonem nebo když zavede správní sankce pro případ nesplnění platební povinnosti. Vazbu lze konstatovat i tehdy, když musí případný přebytek vybraných prostředků být odveden do státního rozpočtu, když stát poskytne veřejnou záruku nebo když je správcem prostředků společnost ve vlastnictví státu. Dostatečně přímá vazba mezi povinným odvodem a státním rozpočtem naopak neexistuje, když se stát nevzdává žádného zdroje nebo když si povinné odvody zachovávají svou soukromou povahu po celou dobu jejich trvání. Na rozdíl od toho, jak Tribunál rozhodl v bodě 77 napadeného rozsudku, není tedy závazný režim zavedený zákonem dostatečný pro závěr o existenci „státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

100 Komise má za to, že první část jediného důvodu kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo je jako taková irelevantní. Tvrdí, že jediným účelem prvních tří výtek prvního důvodu kasačního opravného prostředku společností Infineon je vysvětlit způsob, jakým tyto společnosti vykládají, mimochodem nesprávně, judikaturu Soudního dvora, a tyto tři výtky je třeba je projednat společně se čtvrtou výtkou tohoto důvodu.

– *Závěry Soudního dvora*

101 Spolková republika Německo a společnosti Infineon Tribunálu v podstatě vytýkají, že pro zjištění, zda částky vyplývající ze sporného příplatku pocházejí ze „státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, uplatnil nesprávné právní kritérium.

102 Podle ustálené judikatury platí, že kvalifikace jako „státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá splnění čtyř podmínek, a sice že existuje státní zásah nebo zásah „ze státních prostředků“, že tento zásah může ovlivnit obchod mezi členskými státy, uvedený zásah poskytuje selektivní výhodu svému příjemci, a tentýž zásah narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 31 a citovaná judikatura).

103 U první z těchto podmínek z ustálené judikatury vyplývá, že opatření může být kvalifikováno jako státní zásah nebo jako podpora poskytnutá „ze státních prostředků“, pokud je opatření zaprvé poskytnuto přímo nebo nepřímo z těchto prostředků, a zadruhé je opatření přičitatelné členskému státu (rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 32 a citovaná judikatura).

104 Konkrétně v souvislosti s podmínkou, aby zvýhodnění bylo poskytnuto „ze státních prostředků“, Soudní dvůr v rámci své judikatury vyvodil dvě kritéria umožňující doložit, že finanční prostředky, jejichž prostřednictvím je na základě vnitrostátních právních předpisů poskytnuta cenová výhoda, jsou „státními prostředky“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, body 34, 38, 39 a 42).

105 V této souvislosti je třeba v první řadě konstatovat, že finanční prostředky pocházející z daní nebo jiných povinných odvodů podle vnitrostátních právních předpisů, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, jsou „státními prostředky“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 38).

106 Podle judikatury Soudního dvora, která upřesňuje toto kritérium, se částky vyplývající z příplatku k ceně uloženého státem odběratelům elektřiny podobají dani, která zatěžuje elektřinu, a pocházejí ze „státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Finanční prostředky mohou být považovány za „státní“ tehdy, pokud pocházejí z povinných příspěvků uložených právními předpisy dotyčného členského státu a jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, a to bez ohledu na to, zda mechanismus financování spadá v úzkém slova smyslu do kategorie odvodu daňové povahy ve vnitrostátním právu. Naproti tomu nestačí, aby provozovatelé sítí přenesli do prodejní ceny elektřiny svým koncovým zákazníkům dodatečné náklady způsobené jejich povinností vykupovat elektřinu vyrobenou z určitých zdrojů energie za sazby stanovené zákonem, jestliže tato kompenzace vyplývá nikoli ze zákonné povinnosti, nýbrž pouze z praxe. V takovém případě by totiž odvod nemohl být považován za povinný (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, body 34 až 37 a citovaná judikatura).

107 Ve druhé řadě skutečnost, že částky zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tudíž jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, stačí k tomu, aby byly kvalifikovány jako „státní prostředky“ ve smyslu tohoto ustanovení (rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 39 a citovaná judikatura).

108 Kritéria uvedená v bodech 105 a 107 tohoto rozsudku představují alternativní kritéria umožňující určit, že opatření je poskytnuto „ze státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES, C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1, bod 42), jak uznala Spolková republika Německo na jednání v odpovědi na otázku Soudního dvora na dosah rozsudku ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1).

109 Z toho zaprvé vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 63 až 65 a 77 napadeného rozsudku za to, skutečnost, že prostředky jsou státní ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, lze doložit dvěma alternativními podmínkami, z nichž jedna se týká existence povinného odvodu k tíži konečných spotřebitelů nebo zákazníků a druhá státní kontroly nad

správou systému, a zejména nad finančními prostředky nebo správci těchto prostředků. S ohledem na odpovědi podané Spolkovou republikou Německo na jednání musí být všechny argumenty tohoto členského státu směřující ke zpochybnění tohoto závěru odmítnuty.

110 Pokud společnosti Infineon v podstatě tvrdí, že Tribunál měl uplatnit kritérium dostatečně přímé vazby sporného příplatku na státní rozpočet, je nutno konstatovat, že v souladu s judikaturou Soudního dvora uvedenou v bodech 105 až 107 tohoto rozsudku žádná z možností, které Tribunál právem zvolil, takové kritérium nezahrnuje. V rámci projednávaných kasačních opravných prostředků tyto společnosti zpochybňují jen existenci povinného odvodu ve smyslu judikatury uvedené v bodě 105 tohoto rozsudku, která musí být posouzena s ohledem na prvky uvedené v bodě 106 tohoto rozsudku. Ty určila judikatura Soudního dvora citovaná v bodech 55 až 62 napadeného rozsudku a zrekapitulovaná v bodech 34 až 37 rozsudku ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1), což v rámci projednávaných kasačních opravných prostředků nebylo specificky zpochybněno. Společnosti Infineon přitom neprokazují, ba ani netvrdí, že by Tribunál tyto prvky náležitě nezohlednil. V každém případě je nutno dodat, že Tribunál skutečně udělal vše, jak vyplývá z bodů 77 a 78 napadeného rozsudku, aby na základě této judikatury ověřil, zda byl sporný příplatek uložen státem a zda byl v plném rozsahu přenesen zákonnou povinností na konečné poplatníky tohoto příplatku.

111 Zadruhé na rozdíl od toho, co tvrdí Spolková republika Německo, nelze Tribunálu vytýkat, že poté, co v bodě 97 napadeného rozsudku konstatoval existenci parafiskální daně, resp. povinného odvodu zahrnujícího použití státních prostředků, považoval za účelné zkoumat v bodech 98 až 110 rozsudku existenci státní kontroly nad prostředky vybranými z titulu sporného příplatku nebo nad provozovateli sítí.

112 Je pravda, že si Tribunál mohl ušetřit zkoumání existence státní kontroly, jelikož obě kritéria, která posuzoval, jsou alternativní. Nic ovšem nebránilo tomu, aby Tribunál zejména z důvodů řádného výkonu spravedlnosti rozvedl pro úplnost svou argumentaci úvahami o existenci státní kontroly, stejně jako dříve Soudní dvůr v bodě 41 rozsudku ze dne 12. ledna 2023, DOBELES HES (C-702/20 a C-17/21, EU:C:2023:1).

113 Zatřetí pokud Spolková republika Německo tvrdí, že předpoklad, že každé zdanění má státní původ, je v rozporu s cíli čl. 107 odst. 1 SFEU, je třeba konstatovat, že její argumentace je založena na nesprávném východisku a výkladu napadeného rozsudku.

114 Jak totiž vyplývá z bodu 105 tohoto rozsudku, „státními prostředky“ ve smyslu tohoto ustanovení mohou být nikoli finanční prostředky pocházející z jakéhokoli poplatku či zdanění, ale jen ty, které pocházejí z povinného odvodu stanoveného vnitrostátními právními předpisy a na základě těchto předpisů spravovaného a rozdělovaného. Kromě toho, jak bylo uvedeno v bodě 110 tohoto rozsudku, se Tribunál zabýval, jak vyplývá z bodů 77 a 78 napadeného rozsudku, právě ověřováním toho, zda byl sporný příplatek uložen státem a zda byl v plném rozsahu přenesen zákonnou povinností na konečné poplatníky tohoto příplatku.

115 Začtvrté je k argumentaci Spolkové republiky Německo ohledně článků 30 a 110 SFEU třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 86 napadeného rozsudku, v *obiter dicti* uvedeném výrazem „[k]romě toho“, judikaturu týkající se těchto ustanovení zohlednil. Vyvodil z ní, že postavení poplatníka poplatku není významné, pokud se poplatek týká dotčeného výrobku nebo činnosti nezbytné ve vztahu k tomuto výrobku. Dodal, že rozhodující skutečností v tomto ohledu je nikoli to, že entity, které poplatek vybraly, jsou pouze povinné provést nákup ze svých vlastních finančních prostředků, ale že jsou státem zmocněny ke správě státních prostředků.

116 Vzhledem k tomu, že řečený bod obsahuje *obiter dictum*, je argumentace spočívající v jeho kritice irelevantní.

117 V každém případě je nutno konstatovat, že Tribunál odkázal na judikaturu k článkům 30 a 110 SFEU nikoli pro účely posouzení sporného příplatku vzhledem k některému z těchto ustanovení, ale proto, aby podpořil své závěry stran tohoto příplatku vzhledem k čl. 107 odst. 1 SFEU. Nelze mu vytýkat, že by si spletl dva odlišné právní režimy založené jeden na dvou prvně uvedených ustanoveních Smlouvy o FEU a druhý na třetím z nich.

118 Z výše uvedeného vyplývá, že první část jediného důvodu kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo a první tři výtky prvního důvodu kasačního opravného prostředku společností Infineon je třeba zamítnout jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněné.

K existenci povinného odvodu

– *Argumentace účastnic řízení*

119 Spolková republika Německo v rámci druhé části jediného důvodu kasačního opravného prostředku a společnosti Infineon v rámci čtvrté výtky prvního důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že Tribunál v bodech 78 až 97 napadeného rozsudku nesprávně uplatnil čl. 107 odst. 1 SFEU, když sporný příplatek kvalifikoval jako parafiskální daň nebo povinný odvod zahrnující použití „státních prostředků“ ve smyslu tohoto ustanovení.

120 Spolková republika Německo tvrdí, že Tribunál zejména v bodech 78, 83, 84 a 86 napadeného rozsudku nesprávně konstatoval, že vztah mezi dodavatelem a konečným spotřebitelem elektřiny není rozhodující pro učinění závěru o existenci povinného odvodu, a to z toho důvodu, který je nesprávný, že sporný příplatek není vybírán ze spotřeby elektřiny, nýbrž z užívání sítě. V bodech 85 a 87 až 90 téhož rozsudku Tribunál nesprávně a bez jakéhokoli odůvodnění zmínil odvodovou povinnost, z níž nesprávně vyvodil povinnost platit sporný příplatek na základě vnitrostátního zákona. Vzhledem k tomu, že neexistuje žádná zákonná povinnost platit tento příplatek, mohl být příplatek vybírán toliko na základě občanskoprávních norem. Argumentace Tribunálu, která vedla k uvedenému konstatování a k uvedenému vývodu, je v rozporu s judikaturou Soudního dvora.

121 Podle společností Infineon měl Tribunál nesprávně za to, že sporný příplatek představuje státní prostředky, přestože tento příplatek nemá dostatečně přímou vazbu na státní rozpočet, takže i nadále představuje soukromé prostředky.

122 V této souvislosti zaprvé neexistoval žádný povinný odvod uložený aktem veřejné moci ani žádná zákonná platební povinnost poplatníka sporného příplatku. Až do roku 2012 měli provozovatelé sítí nikoli povinnost, nýbrž jen pouhé právo vybírat tento příplatek. Od uvedeného roku byl výběr tohoto příplatku upraven výlučně rozhodnutím BNetzA z roku 2011, které nezakládá zákonnou platební povinnost. Tímto rozhodnutím stát jen nepřímo zasáhl do občanskoprávního vztahu mezi provozovateli sítí a uživateli sítí. Vzhledem k tomu, že tito uživatelé nebyli adresáty uvedeného rozhodnutí, nebyli jím vázáni. Nelze je ostatně považovat za konečné spotřebitele elektřiny. Sporný příplatek vybíraný na mezistupni tudíž nepředstavoval odvod, který by byl pro konečného spotřebitele elektřiny povinný. V bodě 84 napadeného rozsudku Tribunál nezohlednil význam přenesení tohoto příplatku na konečného spotřebitele.

123 Zadruhé dospěl Tribunál v bodě 75 napadeného rozsudku k nesprávnému závěru, že neplatnost rozhodnutí BNetzA z roku 2011 nebyla rozhodující, neboť toto rozhodnutí bylo skutečně uplatňováno. Toto rozhodnutí nebylo vzhledem k absenci právního základu v německém právu nikdy platné, protože Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) jej zrušil se zpětným účinkem ke dni jeho přijetí. Vazbu na státní rozpočet mohou přitom mít jen platná státní opatření. Takovou vazbu nelze prokázat jen na základě účinků vyvolaných rozhodnutím BNetzA z roku 2011. Tribunál navíc argument společností Infineon vycházející z neplatnosti tohoto rozhodnutí a předložený v jejich odpovědi na otázky Tribunálu mylně považoval za opožděný.

124 Zatřetí nebyla výše sporného příplatku stanovena státem, ale měla být vypočtena soukromými provozovateli sítí na jejich riziko. Jak Tribunál konstatoval v bodě 95 napadeného rozsudku, Komise uznala, že ztráty vyplývající z nedobytných pohledávek v případě platební neschopnosti uživatele sítí nesl provozovatel sítí. Tribunál se přitom dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že tento aspekt není zásadní pro určení, zda byly použity státní prostředky.

125 Začtvrté si sporný příplatek zachovával svou soukromou povahu po celou dobu svého trvání. Provozovatelé sítí jej vybírali na základě smlouvy o užívání sítě, která je soukromoprávním vztahem. Pro případ nezaplacení tohoto příplatku nebyla stanovena žádná správní sankce. Stát neposkytoval žádnou veřejnou záruku pro případy, že příplatek nebude zaplacen nebo že vybrané prostředky nebudou stačit k pokrytí osvobození od síťových poplatků. Stát neměl pravomoc přímo či nepřímo nakládat s vybranými částkami, ale pouze dohlížel na řádné použití tohoto příplatku.

126 Komise namítá, že argumenty předložené Spolkovou republikou Německo vycházejí z nesprávného výkladu napadeného rozsudku a judikatury Soudního dvora a jsou v každém případě irelevantní. Má za to, že čtvrtá výtka prvního důvodu kasačního opravného prostředku společností Infineon je zčásti irelevantní a v každém případě neopodstatněná.

– *Závěry Soudního dvora*

127 Úvodem je třeba konstatovat, že čtvrtá výtka prvního důvodu kasačního opravného prostředku společností Infineon je irelevantní. V rámci této výtky totiž tyto společnosti v podstatě zpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil existenci daně nebo jiných povinných odvodů ve smyslu judikatury citované v bodě 105 tohoto rozsudku. Tyto společnosti naproti tomu v rámci kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P nijak nezpochybňují způsob, jakým Tribunál posoudil existenci státní kontroly ve smyslu judikatury citované v bodě 107 tohoto rozsudku. S ohledem na alternativní povahu těchto dvou kritérií zmíněnou v bodě 108 tohoto rozsudku je přitom existence státní kontroly sama o sobě dostatečná k odůvodnění závěru, že sporný příplatek zahrnuje použití státních prostředků ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

128 Společnosti Infineon ovšem v kasační odpovědi ve věci C-794/21 P v podstatě zopakovaly argumenty, na nichž je založena čtvrtá výtka prvního důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P. Ve věci C-794/21 P přitom nelze druhou část jediného důvodu kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo, která se týká existence daně nebo jiných povinných odvodů, bez dalšího zamítnout jako irelevantní, protože tento členský stát ve třetí části téhož důvodu kasačního opravného prostředku zpochybňuje i posouzení existence státní kontroly. Za těchto podmínek je třeba argumenty předložené společnostmi Infineon ve věci C-794/21 P zohlednit.

129 Předně je třeba připomenout, že jak vyplývá z judikatury citované v bodě 105 tohoto rozsudku, finanční prostředky pocházející z daní nebo jiných povinných odvodů podle vnitrostátních právních předpisů, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, jsou „státními prostředky“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

130 V projednávaných věcech Tribunál poté, co v bodech 78 až 96 napadeného rozsudku analyzoval sporný příplatek, dospěl v bodě 97 téhož rozsudku k závěru, že tento příplatek znamená použití státních prostředků. Na podporu tohoto závěru uvedl, že rozhodnutí BNetzA z roku 2011 ukládalo provozovatelům distribuční soustavy povinnost vybírat sporný příplatek od uživatelů soustavy a převádět odpovídající příjmy provozovatelům přenosové soustavy. Měl rovněž za to, že mechanismus tohoto příplatku zajišťoval provozovatelům sítí plné vyrovnání ztráty příjmu, kterou utrpěli z důvodu sporného osvobození, jelikož výše uvedeného příplatku byla přizpůsobena částce zdrojů požadovaných v důsledku řečeného osvobození. Zdůraznil také, že tato částka byla stanovena podle metodiky stanovené rozhodnutím BNetzA z roku 2011 s tím, že pro rok 2012 byla počáteční výše tohoto příplatku stanovena tímto rozhodnutím.

131 Spolková republika Německo a společnosti Infineon tyto závěry zpochybňují čtyřmi okruhy argumentů.

132 V první řadě je třeba projednat argument, kterým společnosti Infineon vytýkají Tribunálu, že vyvodil povinnost vybírat sporný příplatek z rozhodnutí BNetzA z roku 2011, přestože německé soudy toto rozhodnutí prohlásily za neplatné.

133 V tomto ohledu Tribunál zaprvé v bodě 75 napadeného rozsudku konstatoval, že argument vycházející z neúčinnosti rozhodnutí BNetzA z roku 2011 byl před ním vznesen opožděně.

134 Toto konstatování netrpí žádným nesprávným právním posouzením.

135 Je totiž nesporné, že společnosti Infineon tento argument uplatnily před Tribunálem teprve ve fázi odpovědi na otázky položené Tribunálem. Tento argument navíc nelze považovat za rozšíření jediného žalobního důvodu, vycházejícího z neexistence „státní podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, jelikož tento žalobní důvod jako takový nezpochybňuje, že rozhodnutí BNetzA z roku 2011 vyvolávalo účinky, ale směřuje ke zpochybnění závěrů, které Komise z tohoto rozhodnutí vyvodila. Tribunál proto správně uplatnil ustanovení čl. 84 odst. 1 svého jednacího řádu, když konstatoval, že tento argument je nepřípustný z důvodu opožděnosti.

136 Zadruhé je třeba pro každý případ uvést, že argumenty reprodukované v bodě 132 tohoto rozsudku nemohou obstát.

137 Případná protiprávnost režimu podpory, zejména vzhledem k vnitrostátnímu právu, ani jeho zrušení nezbavuje totiž tento režim jeho povahy „státní podpory“, protože tento režim, navzdory své protiprávnosti či svému zrušení, v praxi vyvolával účinky (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, bod 38, jakož i ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Aer Lingus a Ryanair Designated Activity, C-164/15 P a C-165/15 P, EU:C:2016:990, bod 69), jak Tribunál správně rozhodl v bodě 75 napadeného rozsudku. Ostatně, jak Tribunál rovněž správně uvedl v citovaném bodě, účinnost pravidel v oblasti státních podpor by byla výrazně narušena, kdyby jejich použití mohlo být vyloučeno na základě pouhé skutečnosti, že podpora, která byla v praxi uplatňována, byla později prohlášena za neplatnou od samého počátku. V tomto ohledu je

tedy irelevantní, že případné zrušení režimu podpor je retroaktivní, protože po určitou dobu byl režim v praxi skutečně uplatňován (obdobně viz rozsudek ze dne 6. listopadu 2012, Komise v. Maďarsko, C-286/12, EU:C:2012:687, body 44 a 45).

138 Ve druhé řadě Spolková republika Německo a společnosti Infineon tvrdí, že Tribunál nesprávně konstatoval existenci povinnosti platit sporný příplatek na straně konečných spotřebitelů, které nadto nesprávně definoval tak, že zahrnují uživatele sítí.

139 Zaprvé stran určení konečných poplatníků sporného příplatku měl Tribunál v bodě 83 napadeného rozsudku za to, že se tento příplatek týkal jen vztahu mezi provozovateli sítí a uživateli sítí, jelikož byl vybírán nikoli v důsledku spotřeby elektřiny, nýbrž v důsledku užívání sítě. V bodě 84 rozsudku z toho vyvodil, že otázka, zda byli dodavatelé elektřiny zase povinni přenést uvedený příplatek na konečné spotřebitele elektřiny, je irelevantní. Měl totiž za to, že konečnými poplatníky příplatku byli uživatelé sítí, tedy sami dodavatelé a konečtí spotřebitelé přímo připojení do sítě, a nikoli ostatní konečtí spotřebitelé.

140 V této souvislosti je třeba konstatovat, že závěr, že sporný příplatek je vybírán v důsledku užívání sítě, i závěr, že za uživatele sítí je třeba považovat i konečné spotřebitele, spadají do posouzení skutkového stavu. Soudnímu dvoru přitom nepřísluší takové posouzení přezkoumávat, není-li namítáno zkreslení.

141 Z článku 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie totiž vyplývá, že kasační opravný prostředek je omezen na právní otázky. Ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu, jakož i k hodnocení důkazů, je tedy příslušný pouze Tribunál. Posuzování těchto skutečností a hodnocení těchto důkazů tedy s výhradou případu jejich zkreslení nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 4. března 2021, Komise v. Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, bod 46 a citovaná judikatura).

142 Zadruhé v souvislosti s platební povinností na straně uživatelů z bodů 85 a 87 až 89 napadeného rozsudku vyplývá, že se Tribunál ztotožnil s posouzením Komise, podle kterého rozhodnutí BNetzA z roku 2011 ukládalo provozovatelům distribuční soustavy povinnost vybrat a přenést sporný příplatek a stanovilo, že příjmy z tohoto příplatku budou měsíčně převáděny jednotlivým provozovatelům přenosové soustavy. Na základě toho dospěl k závěru, že sporný příplatek zavedený správním orgánem prostřednictvím regulačního opatření byl pro uživatele sítí závazný.

143 Ze skutkových zjištění učiněných Tribunálem tedy vyplývá, že Soudnímu dvoru nepřísluší přezkoumávat, zda rozhodnutí BNetzA z roku 2011 skutečně ukládalo provozovatelům distribuční soustavy povinnost vybírat sporný příplatek od uživatelů sítí. S ohledem na skutková zjištění učiněná Tribunálem v bodech 12, 67 a 94 napadeného rozsudku je rovněž nesporné, že Soudnímu dvoru nepřísluší přezkoumávat, zda toto rozhodnutí stanovilo metodiku, podle které musí výši sporného příplatku stanovovat každoročně provozovatelé přenosové soustavy.

144 S ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 106 tohoto rozsudku je přitom třeba mít za to, že částky pocházející z povinného odvodu, který je, stejně jako sporný příplatek, uložen regulačním opatřením, v němž jsou identifikovány entity, byť soukromé, pověřené výběrem tohoto odvodu od poplatníků, rovněž identifikovaných tímto opatřením, a jež vymezuje metodiku, byť obecnou, pro stanovení výše řečeného odvodu a jeho každoroční aktualizaci, pocházejí ze „státních prostředků“

ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Konkrétně vzhledem k tomu, že základem tohoto odvodu je regulační opatření, které ukládá provozovatelům sítí povinnost jej vybírat, nelze tvrdit, že uvedený odvod vychází z pouhé praxe.

145 V tomto ohledu je bezvýznamné, že regulační opatření stanoví jen povinnost vybírat sporný příplatek, která spočívá na provozovatelích sítí, aniž výslovně popisuje povinnost platit tento příplatek, jež by spočívala na uživatelích sítí. Užitečný účinek zákonné povinnosti vybírat uvedený příplatek s sebou totiž nutně nese symetrickou povinnost poplatníků tento poplatek platit.

146 Z výše uvedeného rovněž vyplývá, že okolnost, že takový odvod, jako je sporný příplatek, je vybírán na „mezistupni“ bez povinnosti dodavatelů elektřiny jej přenášet na své konečné zákazníky, není pro účely kvalifikace tohoto příplatku jako daně nebo povinného odvodu ve smyslu judikatury uvedené v bodě 105 tohoto rozsudku rozhodující.

147 K argumentu společností Infineon spočívajícímu v neexistenci povinnosti vybírat sporný příplatek před rokem 2012 postačí konstatovat, že sporné rozhodnutí se týká, jak vyplývá z bodu 24 tohoto rozsudku, jen období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013.

148 Ve třetí řadě v souvislosti s náhradou nákladů způsobených sporným osvobozením Tribunál s odkazem na rozhodnutí BNetzA z roku 2011 učinil v bodech 91, 92 a 95 napadeného rozsudku závěr, v němž se ztotožnil se závěrem, jejž učinila Komise ve sporném rozhodnutí a podle něhož mechanismus sporného příplatku zajišťoval provozovatelům sítí plné vyrovnání ztráty příjmu, kterou utrpěli v důsledku sporného osvobození, jelikož výše uvedeného příplatku byla přizpůsobena částce zdrojů požadovaných v důsledku tohoto osvobození.

149 Závěr, podle kterého metodika pro stanovení výše sporného příplatku stanovená rozhodnutím BNetzA z roku 2011 měla umožnit pokrýt veškeré náklady spojené se sporným osvobozením, přitom spadá do skutkového posouzení Tribunálem, které v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 141 tohoto rozsudku nepřísluší Soudnímu dvoru přezkoumávat ve fázi kasačního opravného prostředku, není-li namítáno zkreslení.

150 Dále v souvislosti se ztrátami příjmů z důvodu platební neschopnosti, které hospodářsky nesou provozovatelé distribuční soustavy, Tribunál v bodě 95 napadeného rozsudku konstatoval, že taková ztráta nepředstavuje ztrátu příjmů ve smyslu dotčeného režimu a je odůvodněna tím, že vztahy mezi provozovateli sítí a konečnými poplatníky sporného příplatku jsou soukromoprávní.

151 Z judikatury Soudního dvora přitom plyne, že finanční prostředky pocházející z povinných příspěvků uložených právními předpisy státu, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, lze považovat za „státní prostředky“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, i když jsou spravovány subjekty, které jsou od veřejné moci oddělené (rozsudky ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 25, a ze dne 15. května 2019, Achema a další, C-706/17, EU:C:2019:407, bod 54).

152 Pokud tedy takové entity, stejně jako provozovatelé sítí, podléhají povinnosti vybírat dotčené odvody, nebrání okolnost, že vztahy mezi těmito provozovateli a konečnými poplatníky sporného příplatku jsou soukromoprávní, tomu, aby finanční prostředky pocházející z tohoto příplatku byly považovány za státní prostředky. Totéž platí pro okolnost, že ztráty příjmů, včetně nedoplatků na sporném příplatku, nesou v případě platební neschopnosti uvedení provozovatelé. Společnosti

Infineon v každém případě nepředložily žádný argument, který by konkrétně prokazoval, že úvaha Tribunálu, podle níž takové ztráty nepředstavují ztrátu příjmů ve smyslu dotčeného režimu, je stižena nesprávným právním posouzením.

153 Ve čtvrté řadě k argumentům společností Infineon vycházejícím z neexistence sankce nebo veřejné záruky pro případy nezaplacení sporného příplatku a z okolnosti, že stát nemá pravomoc přímo nakládat s vybranými částkami, postačí konstatovat, že s ohledem na judikaturu citovanou v bodě 106 tohoto rozsudku nejsou tyto prvky nezbytně nutné ke konstatování existence daně nebo jiných povinných odvodů, zahrnujících použití státních prostředků, ve smyslu judikatury citované v bodě 105 tohoto rozsudku.

154 S ohledem na výše uvedené důvody je třeba druhou část jediného důvodu kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo, podporované společnostmi Infineon, jako neopodstatněnou zamítnout. Čtvrtá výtka prvního důvodu kasačního opravného prostředku společností Infineon je irelevantní, takže první důvod jejich kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout v celém rozsahu.

Ke státní kontrole

– *Argumentace účastnic řízení*

155 Spolková republika Německo v rámci třetí části jediného důvodu kasačního opravného prostředku Tribunálu v podstatě vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že prostředky pocházející ze sporného příplatku podléhají státní kontrole.

156 Komise má za to, že tato třetí část je neopodstatněná a v každém případě irelevantní.

– *Závěry Soudního dvora*

157 Jak vyplývá z judikatury citované v bodech 104 až 108 tohoto rozsudku, existence daní nebo jiných povinných odvodů podle vnitrostátních právních předpisů, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, a existence státní kontroly nad dotčenými částkami jsou dvě alternativní kritéria umožňující identifikovat „státní prostředky“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

158 V projednávané věci Tribunál v bodě 97 napadeného rozsudku konstatoval, že sporný příplatek představuje parafiskální daň nebo povinný odvod a znamená použití „státních prostředků“ ve smyslu této judikatury. Jak vyplývá z bodů 127 až 154 tohoto rozsudku, Spolková republika Německo neprokázala, že by toto konstatování Tribunálu bylo stiženo nesprávným právním posouzením.

159 Uvedené konstatování je přitom samo o sobě dostatečné k tomu, aby bylo možné mít za to, že dotčené opatření bylo poskytnuto ze „státních prostředků“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, aniž je třeba zkoumat, zda dotčené částky byly pod státní kontrolou.

160 Třetí část jediného důvodu kasačního opravného prostředku Spolkové republiky Německo je tudíž irelevantní.

161 Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že jediný důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-794/21 P je třeba jako zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněný zamítnout v celém rozsahu.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P

Argumentace účastnic řízení

162 Společnosti Infineon tvrdí, že Tribunál na několika místech zkreslil skutkový stav a vnitrostátní právo.

163 Zaprvé výši sporného příplatku nestanovovala BNetzA, jak je mylně uvedeno v bodech 12, 66, 93 a 99 napadeného rozsudku. Tento příplatek naopak stanovovali provozovatelé sítí, jak vyplývá z bodů 61, 75 a 123 odůvodnění sporného rozhodnutí.

164 Zadruhé na rozdíl od toho, co Tribunál konstatoval v bodě 92 napadeného rozsudku, BNetzA neukládala provozovatelům přenosové soustavy velmi podrobnou metodiku výpočtu tohoto příplatku. Rozhodnutí BNetzA z roku 2011 obsahuje v tomto ohledu jen velmi obecné požadavky, jak vyplývá z bodů 61, 75 a 123 odůvodnění sporného rozhodnutí.

165 Zatřetí na rozdíl od konstatování učiněných v bodech 93, 99 a 106 a následujících napadeného rozsudku nebyly ztráty příjmů provozovatelů sítí vyplývající z osvobození od síťových poplatků sporným příplatkem plně financovány. Tribunál v tomto ohledu nezohlednil skutečnost, že rozhodnutí BNetzA z roku 2011 se týkalo jen opatření k vymáhání pohledávek od insolventních uživatelů sítí, kteří nesplňovali podmínky pro osvobození od síťových poplatků. Provozovatelé sítí naproti tomu nesli důsledky nezaplacení sporného příplatku uživateli sítí.

166 Začtvrté na rozdíl od toho, co Tribunál uvedl v bodě 85 napadeného rozsudku, provozovatelé sítí nebyli na základě vnitrostátního práva povinni vybírat sporný příplatek. Rozhodnutí BNetzA z roku 2011 bylo totiž prohlášeno za neplatné a nemohlo vyvolávat právní účinky. Toto rozhodnutí navíc nemohlo podle vnitrostátního práva vyvolávat žádné účinky ve vztahu k uživatelům sítí.

167 Podle Komise je tento důvod třeba zamítnout jako zjevně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

168 Jak bylo připomenuto v bodě 141 tohoto rozsudku, kasační opravný prostředek je omezen na právní otázky. Vzhledem k tomu, že ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu, jakož i k hodnocení důkazů, je příslušný pouze Tribunál, nepředstavuje posuzování těchto skutečností a hodnocení těchto důkazů, s výhradou případu jejich zkreslení, právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

169 Pokud jde tedy o přezkum, v rámci kasačního opravného prostředku, závěrů Tribunálu týkajících se vnitrostátního práva, které v oblasti státních podpor představují posouzení skutkového stavu, Soudní dvůr je oprávněn pouze ověřit, zda došlo ke zkreslení tohoto práva (rozsudky ze dne 3. dubna 2014, Francie v. Komise, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 79, jakož i ze dne 14. prosince 2023, Komise v. Amazon.com a další, C-457/21 P, EU:C:2023:985, bod 20 a citovaná

judikatura). Zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž je nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů (rozsudek ze dne 3. dubna 2014, Francie v. Komise, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 80).

170 Namítá-li navrhovatel, že Tribunál zkreslil skutkový stav nebo důkazy, musí na základě článku 256 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacího řádu Soudního dvora přesně uvést skutečnosti, které Tribunál zkreslil, a prokázat pochybení v analýze, která podle něj vedla Tribunál ke zkreslení (rozsudky ze dne 30. listopadu 2016, Komise v. Francie a Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, bod 99 a citovaná judikatura, a ze dne 28. dubna 2022, Yieh United Steel v. Komise, C-79/20 P, EU:C:2022:305, bod 53).

171 V projednávané věci je třeba konstatovat, že i když společnosti Infineon ve druhém důvodu kasačního opravného prostředku Tribunálu vytýkají, že na několika místech zkreslil vnitrostátní právo a skutkový stav, uvádějí jen tvrzení reprodukovaná v bodech 163 až 166 tohoto rozsudku. Bez sebemenšího vysvětlení či dokladu tak tvrdí, že mezi závěry Tribunálu a závěry uvedenými ve sporném rozhodnutí či obsahem rozhodnutí BNetzA z roku 2011 jsou údajné rozpory. Takto vágní tvrzení nemohou stačit k prokázání zkreslení.

172 Z toho vyplývá, že druhý důvod kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P je třeba jako zjevně neopodstatněný zamítnout.

173 Vzhledem k tomu, že všechny důvody vznesené na podporu hlavních kasačních opravných prostředků ve věcech C-794/21 P a C-800/21 P byly zamítnuty, je v celém rozsahu třeba zamítnout i tyto kasační opravné prostředky jako takové.

K nákladům řízení

174 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhodne o nákladech řízení. Podle čl. 138 odst. 1 a 2 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval, a je-li neúspěšných účastníků řízení více, rozhodne Soudní dvůr o rozdělení nákladů řízení.

175 V projednávaném případě neměla Spolková republika Německo úspěch co do hlavního kasačního opravného prostředku ve věci C-794/21 P a společnosti Infineon co do hlavního kasačního opravného prostředku ve věci C-800/21 P a Komise neměla úspěch co do vedlejších kasačních opravných prostředků v obou těchto věcech.

176 Za těchto podmínek budou okolnosti projednávaných věcí spravedlivě zohledněny rozhodnutím, že každá z účastnic řízení ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

1) **Hlavní kasační opravné prostředky i vedlejší kasační opravné prostředky se zamítají.**

2) **Spolková republika Německo, Infineon Technologies Dresden GmbH & Co. KG, Infineon Technologies AG a Evropská komise ponesou vlastní náklady řízení.**

Podpisy.